שבח קדרה על גבי כירה ובישלה בשבת מהו. אע"ג דקיי"ל

חנניא אי נמי בעי אפי׳ בקידרא חייתא והא דשרינן בפ״ק (דף יח: ושם)

קידרא חייתא היינו דוקאב בתנור שחומו רב דבלא חיתוי יתבשל עד

כחנניאא הכא בעי בדלא בשיל כמאכל בן דרוסאי דמודה ביה

למחר אבל כירה דשליט בה אויראג

אסור דאיכא למיחש שמא יחתה: אבל האי דלא קעביד מעשה

אמר בפ"ק (שם) לא תמלא אשה קדרה

עססיות כו' ואם נתנה למולאי שבת

אסורין בכדי שיעשו וי"ל דבלאו הכי

פריך שפיר מברייתא דמייתי: בשלמא לרב נחמן בר יצחק

תימה לר"י ה) לימה תרווייהו קודם

גזירה והא דשרי בברייתא שוגג היינו

בבשילד כמאכל בן דרוסאי ורב נחמןה

איירי בדלא בשיל כמאכל בן דרוסאי

כדפי׳ ותירן ר״ת דבישלה בשבת משמע

שלא היתה קודם לכן כלל מבושלת ולא

בעי למימר נמי דרב נחמן סבר כר׳

יהודה דחסר תבשיל חפי׳ בישל כל

לרכו וכ"ש לא בישל משום דדילמא ר"

יהודה לא איירי אלא במזיד אבל

בשוגג מודה לר"מ דשרי אפי׳ לא

במזיד נמי יאכל. תימה להח

כאן קודם גזירה כו'.

ז א מיי׳ ופ״ג מהל׳ שנת

 חוספתא פ"ג ב"ק עא.
חולין טו. גיטין נג: בילה זו:
[תרומות פ"ב מ"ג] כתובות
לד., ב) [ע" תוספות ע"ז סו:
ד"ה אמר רבא], ג) תוספתא פ"ג, ד) ופי שמחתכין אותו פ"ג, ד) [פ" ממחמכין אותו מתיכות קטנות ומתסקין אותו מתיכות קטנות ומתסקין אותו עד שנטרף במקפה או בטיסני של אותו של מתוכות הוא מתוכות ערך עד גן, ד) ושמא מתור מתוכות אותו המתוכות אותו המתוכות אותו המתוכות אותו המתוכות אותו המתוכות המ דר"מ אוסר אפילו תבשיל,

מוסף רש"י

בשונג יאכל חמילו הוח עלמו ולפילו כו ביוס (ב״ק עא. וחולין טו. וכעי״ז גיטין נג:) ולין לריך להמתין עד שיעשו. הערב בכדי ישנה בכלי שישטר, יהמ דאמרינן בעלמא לערב בכדי שישטר, לית ליה לר' מאיר אלא היכא דעבד ישראל אסורא ובמוד דאיכה חובא דלא נמטייה הנאה מאיסורא, אבל בשוגג לא (חולין שם). במזיד לא יאכל, בו ביום במזיד לא יאבד. בו ביום עד שתחשך, ובכדי שיעשו, והוא הדין לאחרים נמי דאסור למיכליה בו ביום, דטעמא משום דלא נמטייה דטעמא משום דלא נמטייה הנאה מאיסורא הוא וכי שהי לאורתא בכדי שיעשו לא מטי ליה הנאה מניה, ואיידי דתני רישא בדידיה, דאשמעינן רבותא להתירא, תני נמי סיפא **בליליה** וחוליו וחח. ורנוי״ וא) או לא יאכל הוא לעולם אבל אחרים ישראלים אוכלים (כתובות שם).

רבינו חננאל הא דבעו מר' חייא בר אבא שכח קדירה ע"ג כירה ובישלה בשבת, ודרש להו המבשל בשבת בשוגג יאכל המבשל בשבת בשונג יאכל במזיד לא יאכל ולא שנא, כלומר במבשל יש להפריש בין שוגג למזיד אבל בשוכח השוגג והמזיד שוין. רבה ורב יוסף אמרי . שוכח בין שוגג ובין מזיד שוכח בין שוגג ובין מחד מותר לא קנסו רבנן אפילו במזיד, רב נחמן בר יצחק אמר שניהן אסורין וקי"ל כוותיה. ואותבינא עליה שכח קדירה על גבי כירה שכח קרידה על גבי כידה ובישלה בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל כוי, ועלתה לרבה ורב יוסף בקושיא. ואקשינן הכא א״ר מאיר חמין שהוחמו כל צרכן ותבשיל שבישל כל צרכו וובשיל שבישל כל צוכו בין בשוגג בין במזיד מותר, ובתחילת הפרק אמר ומה הן משהין, בש"א ולא כלום ובה״א חמין אבל לא תבשיל קשיא, דר׳ מאיר אדר׳ מאיר. ושנינן לא קשיא הא דקתני חמין אבל לא תבשיל לכתחילה. דרבי יהודה אדרבי יהודה לא קשיא, הא דקתני רבי יהודה הכא תבשיל שבישל כל צרכו אסור כירה שאינה ברכו אסון כדון שאבון גרופה ולא קטומה ולפיכך אסור, והאי דקתני התם משהין ע"ג כירה לב"ה משהין ע"ג כירה לב"ה חמין ותבשיל בגרופה וקטומה. וכיון שנתקשה רבה ורב יוסף, נתקיימו דברי רב נחמן בר יצחק וקי"ל כוותה, כל השוכח קדירה ובישלה קודם גזירה . הוה שרי ובתר גזירה קנסו יבנן אפילו שוגג. ומאי המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל וה״ה לשוכח, ומשרבו משהי ואומרים

שוגג הייתי דלא נחשדו ישראל על השבתות: דחתי לחיערותי. דחימור דרבנן הוא וקילא ליה ואתי לשהויי מזיד ויאמר שכחתי: מיתיבי שכח קדרה כו' בשוגג. כגון האי דשכח יאכל בשבת: במזיד. דלא שכח אלא הניח לא יאכל: ובשר טרוף. דגלי דעתיה דלא לאורחים קבעי לה: וכל המצטמק ויפה לו. כלומר וכן כל שאר המצטמק ויפה להם אסור לאוכלן אם השהן מויד: קתני מיהת. בשלח בישל כל לרכו דיש חילוק בין שוגג למזיד במשהה. קשיא בין לרבה ורב יוסף דשרו מזיד בין לרב נחמן דאסר שוגג: בשלמה לרב נחמן. מצי לתרוצי כי תניא ההיא דשוגג יאכל לפני גזירה דאמרינן לקמן דגזרו על השוכחין וכי איתמר דר' חייא בר אבא דתרילנא אליביה דשוגג אסור לאחר גזירה: אלא דרבה ורב יוסף. דאמרי אליבא דר׳ חייא בר אבא להתירא אף במזיד: אי קודם גוירה. אתמר דר׳ חייא: קשיה מיהה מויד. דהכה תניה במויד לא יאכל: ואי לאחר גוירה קשיא נמי שוגג. דאפי׳ שוגג ה״ל למיסר דאילו מתני' קודם גזירה נשנית: המבשל בשבת. בידים דאיכא חיובא דאורייתא: וה"ה לשוכת. דהמשהה נמי מבעוד יום אם שכת בשונג יאכל ואם במזיד השהה לא יאכל כאילו בשלה בידים בשבת: קשיה דר' מהיר הדר' מהיר. דתניא לעיל בריש פירקין [לו.] לר' מאיר אליבא דב״ה חמין אבל לא תבשיל והכא שרי חמין ותבשיל שבישל כל לרכו: וקשיא דר' יהודה אדר' יהודה. דהתם א"ר יהודה חמין ותבשיל והכא אסר תבשיל שבישל כל נרכו: הא לכסחלה. משנה קמייתא לשהות לכתחלה קמיירי והך בהשהה כבר קאמר דמותר לאוכלה: כאן בגרופה וקטומה. ההיא דלעיל איירי בגרופה וקטומה כדקתני בה משהין על גבי גרופה וקטומה ואין משהין על שאינה גרופה ומה הן משהין על הגרופה שהתרנו לשהות ר"מ אומר כו' הלכך אפי׳ לכתחלה שרי ר׳ יהודה והכא כשאינה גרופה הלכך דיעבד אסר: עבר ושהה במזיד מחי. מותר לחוכלה או לא: חמין לא אסר. דמלטמק ורע לו: בילים אסר. דמלטמק ויפה לו: מאי לאו לאומו שבת. אסרן עליהן באכילה: לא לשבת הבאה. אמר להן עכשיו שלא לעשות כן לשבת הבאה אבל באכילה שרו: מללל דבילים מלומקות כו'. בעים הים: והביחו לפניו. בחול:

שכה קדרה. אליבא מאן דאסר: המבשל בשבה. משנה היא: ולא שנא. אבל האי דשכח קדרה לא שנא בין שוגג למזיד והכי דרש להו סתמא ולא פירש אי אשוגג מדמה לה ומותר לאוכלה אי אמזיד מדמה לה ואסור: במזיד נמי. אם השהה על גבי כירה מבעוד יום יאכל: דלא אתי לאיערומי. ולעשות מזיד ולומר

מהו אישתיק ולא א"ל ולא מידי למחר נפק דרש להו ∂המבשל ״בשבת יסבשוגג יאכל במזיד לא יאכל ולא שנא מאי ול"ש רבה ורב יוסף דאמרי תרווייהו להיתירא מבשל הוא דקא עביד מעשה במזיד לא יאכל אבל האי דלא קא עביד מעשה במזיד גמי יאכל רב נחמן בר יצחק אמר ילאיסורא מבשל הוא דלא אתי לאיערומי בשוגג יאכל אבל האי דאתי לאיערומי בשוגג נמי לא יאכל מיתיבי שכח קדירה על גבי כירה ובישלה בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל בד"א בחמין שלא הוחמו כל צורכן ותבשיל שלא בישל כל צורכו אבל חמין שהוחמו כל צורכן ותבשיל שבישל כל צורכו בין בשוגג בין במזיד יאכל דברי ר"מ ר' יהודה אומר חמין שהוחמו כל צורכן מותרין מפני שמצממק ורע לו ותבשיל שבישל כל צורכו אסור מפני שמצטמק ויפה לו וכל המצטמק ויפה לו כגון כרוב ופולים ובשר משרוף אסור וכל המצממק ורע לו מותר קתני מיהא תבשיל שלא בישל כל צורכו בשלמא לרב נחמן בר יצחק לא קשיא כאן קודם גזרה כאן לאחר גזרה אלא רבה ורב יוסף דאמרי להיתירא אי קודם גזרה קשיא מזיד אי לאחר גזרה קשיא נמי שוגג קשיא מאי גזירתא דאמר רב יהודה בר שמואל א"ר אבא אמר רב כהנא אמר רב בתחילה היו אומרים המבשל בשבת בשוגג יאכל במזיד לא יאכל וה"ה לשוכח משרבו משהין במזיד ואומרים שכחים אנו חזרו וקנסו על השוכח קשיא דר' מאיר אדר' מאיר קשיא דר' יהודה אדר' יהודה דר' מאיר אדר"מ לא קשיא הא לכתחילה הא דיעבד דר' יהודה אדר' יהודה גמי לא קשיא כאן בגרופה וקטומה כאן בשאינה גרופה וקטומה איבעיא להו עבר ושהה מאי מי הנסוהו רבנן או לא ת"ש דאמר שמואל בר נתן א"ר חנינא כשהלְך רבי יוםי לציפורי מצא חמין שנשתהו על גבי כירה ולא אסר להן ביצים מצומקות שנשתהו על גבי כירה ואסר להן מאי לאו לאותו שבת לא ילשבת הבאה מכלל דביצים מצומקות מצממקות ויפה להן נינהו אין דאמר רב חמא בר חנינא פעם אחת נתארחתי אני ורבי למקום אחד והביאו לפנינו ביצים מצומקות כעוזרדין ואכלנו מהן הרבה: ב"ה אומרים אף מחזירין: אמר רב ששת לדברי האומר

שכח קדירה על גבי כירה ובשלה בשבת

בישל כל לרכו: קשיא דר' מאיר אדר' מאיר. כאן משמע דסתם חמין ותבשיל הוי נמי מבושל כל צרכור דאי לאו הכי לא הוה פריך מידי" ורשב"א אומר האפי׳ אי סתם חמין ותבשיל הוי בלא בשיל כל לרכו פריך שפיר דהא באינה גרופה משמע בברייתא דלעיל דאין משהין כלל אפי׳ בישל כל לרכו דאי הוה שרי בישל כל לרכו ה"ל לפרש מה הן משהין באינה גרופה כדמפרש" אגרופה' והכא שרי ר"מ בישל כל לרכו אפי׳ באינה גרופהיא מ"מ נראה דסתם חמין ותבשיל הוי נמי בבשיל כל לרכו מדפשיטא ליה לתלמודא דמאן דאסר להחזיר אסר אפי׳ בישל כל לרכו כדמוכח גבי ואף

בר כו'יב: הא לכתחלה הא דיעבד. לא סגי בהאי שינויא"ג דהא לעיל שרי ר' מאיר סתם חמין דהויא אפי' לא הוחמו כל צורכן אפי׳ לכתחלה והכא אסריד חמין שלא הוחמו כל צורכן אפי׳ דיעבד אלא לריך לשנויי כדמשני אקשיא דר׳ יהודה אדר׳ יהודה הא בגרופה וקטומה הא בשאינה גרופה שו ואדרבי יהודה נמי לריך לשנויא ייו (דהכא) דהא לכתחלה הא דיעבד"ו דהא בשאינה גרופה אסר לעיל אפי׳ חמין שנתבשל כל לרכו והכא שרייח אלא דאיכא לשנויי הא לכתחלה

הא דיעבד^{יט}: טבר ושהה מאי. נדלה נשיל כמאכל בן דרוסאי ליכא לאוחמי דהא כבר פשט לעיל לאיסורא

כרב נחמן בר ילחק בונראה לר״י

לעוורדין. שנלטמקו עד שנעשו דקות כעוזרדין קורמ"ש בלע"ו. ומדאמר ואכלנו הרבה מכלל דיפה להן: דמבעיא ליה בבשיל ובשוגג בא ואליבא דר' יהודה בה אע"ג דאין הלכה כר׳ יהודה בי אי אסר מלטמק ויפה לו דוקא במזיד הו דילמא אפי׳ מחזירין

מחזירין

בשוגג ומייתי ראיה ממעשה דר׳ יוסי דאסרכה ומשמע ליה דאפי׳ בשוגג היה מדקאמר ונשתהו ולא קאמר ושיהו ומיהו לשון עבר ושהה משמע במזיד כמו עברה ולשה דפסחים (דף מב.) ואומר רשב"א דקודם גזירה בעו דאחר גזירה פשיטא דאסור בשוגג כמו מזיד: לא דשבת הבאה. כולה סוגיא בשאינה גרופה דבגרופה ליכא שום אמורא דאסר כדפרישית לעיל והיינו כרב דאסר לעיל מצטמק ויפה לו:

ספיכו השוכח. וכיון דסקי דמצטמק ויפה לו אסור, איבעיא לן עבר ושהה מאי. ואתינן למיפשטא מהא דתניא דאסר רבי יוסי בצפורי ביצים מצומקות שנשתהו על גבי כירה, (שמא) [ש״מ] עבר ושהה קנסו רבנן. ודחינן לא אסר להו לעשות כן אלא לשבת הבאה. וכן סוגיא דשמעתא. פיס׳ בה״א אף מחזירין. אוקיפנא הא דקתני מחזירין בשבת הוא ואפילו כמה פעמים ודוקא בכירה גרופה וקטומה. והני מילי שלא הניחם ע״ג קרקע כלל אלא מחזיקם בידו ודעתו עליהם

ל"ח סימן שיח סעיף א: ה ב ג מיי׳ פ"ג מהלי שבת הלכה ע סמג לאוין סה טוש"ע א"ח סימן רנג סעיף

לעזי רש"י קורמי"ש. פירות העוזרר

מוסף תוספות

א. בבשיל ולא בשיל. מוס' הרא"ש, ב. להניח. מוס' הרא"ש, ג. אפי' לצורך . הרא״ש. מום' T. בתחילה. מוס' הרא"ש. . דאמר וו די אסו . מוסי הכקיים. 1. [ו]הוחמו כל צורכן. מוס׳ הכא״ש. ז. [ד]נישני לי׳ דלעיל דההיא דבשיל כמאכל ב״ד. והא דהכא דבשיל כ״צ כדקתני נמי משמע. מוס' הרח"ש. ח. דלאו ראי' הוא. מוס' סרא״ש. ט. מה הן משהין. הלמ"ש, ש. מה הן משהין. תוק' הלמ"ש, ". אע"כ משמע דכל דבר אסור להשהות ע"ג שאינה גרופה. תוק' הלמ"ש. "א. ואהא קא משני 'הא יא. ואהא קא משני יהא לכתחילה הא דיעבדי. מוס׳ הכל״ע. יב. מקומקום של חמין, ואת״ל דדוקא היכא דלא בשיל כ״צ אסור להחזיר, מנ״ל דסבר אסוז לווווין, מני לי לבד דמחזירין אפי׳ בשבת, דלמא ההוא קומקום של חמין, הוחם כ״צ הוה. מוס׳ הלח״ש. יג. [ד]אכתי תיקשי לן חמין אחמין. ריטנ״א, יT. במזיד. רשנ״א, ליקל מ, דו במדיד נעל מ. 10. ובהך שינויא נמי מתרצא הא דקשיא מדר׳ מאיר אדר׳ מאיר בחמין. מתרצא הא דקשיא מדר׳ מאיר אדר׳ מאיר בחמין. תוס׳ הרא״ש. 110. דר׳ מאיר, הרא"ש. מוס' יI. דבההיא שנויא דהא בגרופה וכו' לא מתרצי בגרופה וכו׳ לא מו כולהו פירכי דר׳ יה דהא אכתי קשה. הרא״ש, יח. מפני שמצטמק יילות, היטב"ל, יט. ופירוקי ור"ל, ליטב"ל, יט. ופירוקי דעביד תלמודא הכא לר"מ ור' יהודה היינו לפרוקי קושיא דתבשיל, וכי תיקשי לך מחמין וכי וויקשי כן מומין לחמין מפכינן פירוקי אהדדי ולא תיקשי לן מידי. ליטנ״ל. □. ואפיי בשוכח, וכ״ש בעובר ומשהה. לענ״ל. בא. בן במזיד מיבעיא לי׳ וכו׳ הא בהא פליגי ר"מ ור' יהודה במצטמק ויפ"ל אי אסיר במזיד אי שרי. חוס׳ הלל"ש, כב. דאמר מצטמק ויפ״ל אסור. תוס׳ הרח״ש. □ג. מיבעיא לי׳. תוס׳ בג. מיבעיא לי׳. תוס׳ הלס״ש, כד. דאיירי בי׳ ר״מ. מוס׳ הכח״ם. כה. וא״ת, היכי מייתי ראי׳ ממעשה דר׳ יוסי, דלמא במזיד הוה, י״ל. מוס׳

רב נסים גאון

הרא"ש.

כירה. אמר רבי חנינא כשהלך רבי יוסי לציפורי. הדבר שגרם לו לך לציפורי הוא שמפורש בבמה מדליקין (דף לג) יוסי ששתק יגלה לצפורי.